

موضع	ابطال بخشنامه های دارایی که معافیت مراکز فرهنگی را مشروط به شروع فعالیت از ۱/۱/۷۱ و ۷/۲/۷۱ می داند
کلاسه پرونده:	199/77
شاکی:	شرکت شباویز(سهامی خاص).
موضوع:	ابطال قسمتی از بخشنامه شماره ۳۰/۵/۳۶۳۵/۴۶۶۴۶ ۱۳۷۲/۰۹/۱۰ و ۳۰/۴/۲۲۰۵۲/۴۵۶۲ مورخ ۱۳۷۷/۰۵/۰۷ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارائی.
تاریخ رأی:	یکشنبه ۹ آبان ۱۳۷۸
شماره دادنامه:	295/78
مقدمه: شاکی طی دادخواست تقدیمی اعلام داشته‌اند به موجب مصوبه ۱۳۷۶/۰۱/۲۱ مجلس شورای اسلامی تبصره ۶ ماده ۳۵ قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۷۱ ناشران را نیز در شمار فعالان بهره برگیرنده از امتیاز بخشودگی مالیاتی پنج ساله قرار داده است. متن تبصره ۶ با صراحة اعلام می‌دارد «مراکز فرهنگی ... که دارای پروانه فعالیت و یا تأسیس از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشند از تاریخ شروع فعالیت برای مدت پنج سال از پرداخت مالیات معاف می‌باشند...» پروانه فعالیت برای ناشران همان پروانه نشری است که اعطای آن بوسیله وزارت‌خانه از سال ۱۳۷۰ آغاز گردیده و تقریباً تمامی ناشران فعال و پرسابقه پروانه نشری با تاریخ ۱۳۷۰ دارند وزارت امور اقتصادی و دارائی در بخشنامه‌ای به تاریخ ۱۳۷۲/۰۹/۱۰ برای سهولت کار و نیز دریافت هرجه بیشتر مالیات با تفسیر قانون به سود آن وزارت‌خانه تمامی مراکز فرهنگی را که پروانه فعالیت آنها دارای تاریخی بیش از ۱۳۷۱/۰۱/۰۱ است از شمول معافیت خارج اعلام کرد و اکنون نیز این بخشنامه را برای ناشران اعمال می‌کند. از آنجا که متن قانون چنین محدودیتی قابل نشده است، تفسیر درست‌تر و منصفانه‌تر آن خواهد بود که بنابر نص صريح قانون همه ناشران از تاریخ صدور پروانه نشر خود از بخشودگی پنج ساله برخوردار شوند. بنا به اعلام وزارت امور اقتصادی و دارائی این قانون عطف به ماسبق نمی‌گردد، حتی اگر این ادعای وزارت‌خانه نیز پذیرفته شود باید معافیت برای ماههای بیش از آغاز سال ۱۳۷۱ منظور نگردد و به تعداد ماههای بین تاریخ صدور پروانه نشر و آغاز سال ۱۳۷۱ از پنج سال معافیت آنها کسر شود تلاش ناشران برای بی‌اثر کردن بخشنامه مذکور به نتیجه ترسیده است و ناشران فعال و پرسابقه همچنان با خطر اخذ مالیات‌های نجومی محاسبه شده بر مبنای درآمدهای فرضی رویرو هستند از هیأت عمومی درخواست ابطال بخشنامه مورد بحث و الزام وزارت‌خانه به اعمال بخشودگی را دارد. شاکی همچنین در لایحه تكمیلی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۲۲ اعلام داشته‌اند، در تکمیل پرونده ۱99/77 به پیوست تصویر بخشنامه شماره ۳۰/۴/۲۲۰۵۲/۴۵۶۲ معاون درآمدهای مالیاتی در تصریح بخشنامه موضوع دادخواست تقدیم می‌شود. به سبب ابهامی که در جمله پایانی بند ۱ بخشنامه به شرح «موسسات انتشاراتی و مطبوعاتی اعم از مراکز نشر کتاب مجله و روزنامه که از تاریخ ۱۳۷۱/۰۲/۰۷ به بعد دارای مجوز نشر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باشند.» وجود دارد میزان مالیاتی همچنان از اعمال بخشودگی برای ناشرانی که پروانه نشر آنها بیش از سال ۱۳۷۱ صادر شده است خودداری می‌ورزند. تقاضای ابطال جمله مندرج در بند ۱ بخشنامه فوق الذکر را علاوه بر بخشنامه تقاضا شده در دادخواست تقدیمی به سبب مغایرت با قانون دارد. دفتر حقوقی وزارت امور اقتصادی و دارائی در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۸۹۲۰-۹۱۷۹۲ و ۹۱۷۹۲/۰۸/۱۱ مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۰۵ اعلام داشته‌اند:	

الف- آنچه در ماده 132 قانون مالیات‌های مستقیم علی‌الخصوص تبصره 6 آن و ماده 60 قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1371/02/07 تصريح گردیده شرط شمول معافیت مقرر، شروع فعالیت موسسات و مراکز مصرحه از تاریخ 1377/01/01 تعین گردیده است.

ب- طبق قواعد مسلم حقوقی هنگامیکه قانون نسبت به منطق و موضوع خود صراحت کامل دارد تفسیر آن به نفع و یا ضرر از جانب شخص حقوقی یا حقیقی غیرصالح خارج از منطق قانون بوده غیرمسمع و فاقد پایگاه قانونی می‌باشد که برابر اصل 73 قانون اساسی و ماده 255 قانون مالیات‌های مستقیم مرجع تفسیر قانون عادی مجلس شورای اسلامی و در مقام اجرائی با توجه به شکایت شاکی شورای عالی مالیاتی می‌باشد برخلاف تفسیر شاکی قانونگذار در ماده 132 قانون اخیرالذکر به صراحت ملاک اعتبار جهت شمول معافیت را تاریخ شروع فعالیت قید نموده نه تاریخ صدور پروانه نشر.

ج- با توجه به مطالب بند (الف - ب) موضوع خواسته شاکی در واقع تسری مفاد قانون به قبل از تاریخ تصویب و اجرای آنها می‌باشد که برابر قاعده حقوقی «عدم عطف به مسابق شدن قوانین» محکوم به رد و فاقد پایگاه قانونی می‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق به ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین دری‌نجف‌آبادی و با حضور روسای شعب بدوي و روسا و مستشاران شعب تجدیدنظر تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آن مبادرت بتصور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

سیاق عبارات تبصره 6 ماده 132 اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مورخ 1371/02/07 مبنی بر معافیت مراکز فرهنگی از پرداخت مالیات از تاریخ شروع فعالیت براساس پروانه فعالیت یا تأسیس به مدت پنج سال که به موجب مقررات اصلاحی قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1376 به مراکز نشر کتاب، مجله و روزنامه نیز تسری داده شده است، دلالتی بر شمول معافیت مالیاتی به شرط شروع فعالیت مراکز فرهنگی مذکور از تاریخ 1371/01/01 به بعد ندارد. بنابراین بخشنامه شماره 30/5/3635/46646 وزارت امور اقتصادی و دارائی که معافیت قانونی مزبور را مشروط به شروع فعالیت مراکز فرهنگی مندرج در قانون از تاریخ 1371/01/01 و 1371/02/07 به بعد کرده است مخالف عمومی و اطلاق حکم قانونگذار به شرح تبصره فوق الذکر تشخیص داده می‌شود و به استناد قسمت دوم ماده 25 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

قربانعلی دری نجف آبادی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب